

VARSINAINEN TOIMINTA

Päätöksenteko ja hallinto

Munuaissäätiön tarkoituksena on sääntöjensä mukaan tukea munuais- ja virtsatiesairauksien ennaltaehkäisyä ja vähentämistä sekä edistää näiden sairauksien tieteellistä ja hoitoon liittyvää tutkimustyötä Suomessa.

Säätiö on toteuttanut tarkoitustaan myöntämällä tutkimusapurahoja munuais- ja virtsatietautien tieteelliseen ja hoidolliseen tutkimustoimintaan sekä hoito- ja palvelujärjestelmän kehittämiseen.

Vuosi 2024 oli säätiön 50. toimintavuosi. Juhlavuoden kunniaksi järjestettiin säätiön juhlasymposium. Symposium koostui asiantuntijaluennoista ja musiikkiesityksestä. Symposium järjestettiin Suomen Nefrologiyhdistyksen vuosikokouksen yhteydessä.

Sääntöjen mukaan hallitus johtaa, kehittää ja valvoo säätiön toimintaa sekä edustaa sitä. Hallitukseen kuuluu seitsemän Munuais- ja maksaliiton vuosikokouksen valitsemaa jäsentä. Kertomusvuonna säätiön hallitukseen kuuluivat professori Eero Honkanen, professori Ilkka Pörsti, dos. Timo Jahnukainen, dos. Ilkka Helanterä, VTM Kim Lindström ja varatuomari Inna Kallioinen. Munuais- ja maksaliiton edustaja toimii liiton puheenjohtaja Juha Latva-Nikkola. Säätiön asiamiehenä oli TtM Anniina Pyly.

Hallitus kokoontui toimintavuonna kolme kertaa. Työvaliokunta kokoontui viisi kertaa. Hallituksen ja työvaliokunnan jäsenet eivät perineet kertomusvuonna kokouspalkkioita. Säätiön juhluvuotta suunniteltiin erillisessä juhlatoimikunnassa, joka kokoontui kerran vuonna 2024. Juhlatoimikunnan jäsenille ei maksettu kokouspalkkioita.

Vuonna 2024 Munuaissäätiön hallitus päivitti seuraavat asiakirjat: Apurahaohjesääntö, Lähipiiriohje, Sijoitus- ja varainkäyttöpolitiikka, Tavoitteet ja toimintaperiaatteet sekä Taloussääntö. Säätiö noudattaa toiminnassaan hyvää säätiötapaa ja säätiön hyvää hallintoa koskevia ohjeita.

Apurahavaliokunta valmisti hallitukselle esityksen apurahojen jaosta puheenjohtajana Timo Jahnukainen ja jäsenenä Eero Honkanen, Ilkka Pörsti ja Ilkka Helanterä. Tavallisesti Suomen Nefrologiyhdistyksen (SNY) puheenjohtaja on osallistunut kutsuttuna mukaan apurahahakemusten arviointiin. Vuonna 2024 SNY:n puheenjohtajana toimi Ilkka Pörsti, joka edusti apurahavaliokunnassa sekä SNY:tä että säätiötä. Apurahavaliokunnan jäsenet jäävänsivät itsensä niiden hakijoiden hakemusten käsittelystä, joiden tutkimukseen he osallistuvat. Esteellisyydet on kirjattu apurahavaliokunnan päätöspöytäkirjaan. Apurahan saajilta tiedusteltiin Lähipiiriohjeen mukaisesti lähipiiriyhteydet. Apurahan saajilta saatujen tietojen perusteella kenelläkään ei ollut lähipiiriyhteyksiä.

Vuonna 2024 Nordea Pankki Suomi Oy lopetti itsenäisen sijoittajan palvelun ja Munuaissäätiö siirtyi Nordean yritysasiakkaaksi. Kirjanpito- ja palkanmaksupalvelut ostettiin Premium Accounting Oy:lta. Kirjanpitopalveluista maksettiin vuonna 2024 yhteensä 3 213,15 euroa.

Pääomamarkkinoiden analysointipalveluja ostettiin Cardia Invest Oy/Ab:ltä. Säätiön hallituksen jäsen Kim Lindström on Cardia Invest Oy/Ab:n hallituksen puheenjohtaja. Cardia Invest Oy/Ab:lle maksettiin analysointipalveluista kohtuullinen ja tavanomainen palkkio arvonlisäveroineen 7 427,60 euroa. Juristipalveluista maksettiin toimeksiantosopimuksella kohtuullinen palkkio 2 000 euroa hallituksen jäsen Inna Kallioiselle. Asiamiehelle maksettiin työsopimuksen mukainen kohtuullinen ja tavanomainen palkka 11 400 euroa.

Tilintarkastusyhteisönä toimi syksyyn 2024 saakka Ernst & Young Oy ja sieltä vastuullisena tilintarkastajana KHT Katariina Kaskimies. Tilintarkastusyhteisölle maksettiin tilintarkastuksesta

laskun mukaan. Loppuvuodesta 2024 tilintarkastusyhteisö kilpailutettiin ja säätiön uudeksi tilintarkastusyhteisöksi hallituksen päätöksellä valittiin AuditPlan Oy ja sieltä vastuulliseksi tilintarkastajaksi Jonas Sandell.

Munuais- ja maksaliitolta ostettiin edelleen toimistopalveluja yhteistyösopimuksella, joista maksettiin 6 272,65 euroa vuonna 2024.

Munuaissäätiöllä ei ole omaa tutkimus- ja kehitystoimintaa.

Apurahat ja palkinnot

Säätiön päätehtävänä on tukea munuais- ja virtsatiesairauksien tieteellistä tutkimusta. Vuosittain jaettavien apurahojen yhteissumman tavoitteena on olla vähintään kaksi prosenttia ja enintään kolme prosenttia omaisuuden reaaliarvosta. Apurahaohjesääntö päivitetään vuosittain ja se sisältää apurahaproessin kuvauksen sekä jakoperusteet.

Munuaissäätiö sai 10 000 euron arvoisen lahjoituksen Uudenmaan munuais- ja maksayhdistys UUMU ry:n Raimo Sydänmaan rahastosta, joka kaikki jaettiin lahjoituksen ehtojen mukaisesti apurahoina vuonna 2024.

Vuoden 2024 apurahat julkistettiin haettavaksi Suomen Lääkärilehdessä 9.8.2024. Ilmoitus apurahahausta oli esillä myös Suomen Lääkärilehden koulutuskalenterissa kesäkuusta 2024 alkaen. Apurahahausta ilmoitettiin myös säätiön Facebook-sivuilla.

Vuonna 2024 apurahoja myönnettiin oheisen liitteen mukaisesti kuudelletoista (16) tutkijalle, joista väitöskirjatutkijoita oli kolmetoista (13) ja Post Doc -vaiheen tutkijoita kolme (3). Apurahoja myönnettiin yhteensä 50 000 euroa.

Sylvi Calas palkinto jaetaan viiden vuoden välein. Palkinto jaetaan ehdotusten mukaan. Vuonna 2024 se myönnettiin professori Patrik Finnelle.

Verottajalle toimitettiin tieto myönnetyistä apurahoista ja palkinnosta. Apurahan saajat, tutkimusaiheet ja Sylvi Calas palkinnonsaaja on esitetty toimintakertomuksen liitteessä.

Tiedotus

Liiton Elinehto- lehden numeroissa sekä Munuais- ja maksaliiton verkkosivuilla julkaistiin tietoa säätiöstä ja sen tukemista tutkimuksista.

Liiton kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä viestien säätiön juhluvuodesta. Liiton kanssa julkaistiin yhteistyössä yksi tiedote ja muutamia uutisia. Uutiset julkaistiin liiton verkkosivuilla sekä liiton ja säätiön sosiaalisessa mediassa.

Säätiön verkkosivuja ylläpidetään osana www.muma.fi -verkkosivustoa. Munuaissäätiöllä on omat Facebook-sivut, joissa tiedotetaan apurahan saajista ja kerrotaan heidän tutkimusaiheistaan sekä julkaistaan muita ajankohtaisia asioita.

VARAINHANKINTA

Munuaissäätiön pitkäaikainen varainhankintatuote on Puhtauteen -patsas. Vuoden 2024 lopussa oli varastossa neljä isoa ja 17 pientä patsasta. Puhtauteen patsaita myytiin yksi kappale vuonna 2024. Säätiö myönsi juhluvuonnaan viisi Pro Sanguine Puro -mitalia. Mitalit myönnettiin pitkäjänteisestä, ansiokkaasta ja monipuolisesta työstä munuaispotilaiden parhaaksi. Mitalit myönnettiin nefrologian ylilääkäri Agneta Ekstrandille, dosentti, ylilääkäri Marko Lempiselle, dosentti, ylilääkäri Satu Mäkelälle, toiminnanjohtaja Sari Högströmille ja viestintäpäällikkö Petri Inomaalle. Yksi Pro Sanguine Puro -mitali myytiin ns. keräilytarkoituksessa.

Munuaissäätiölle testamentattiin muutama vuosi sitten 1/5 osuus yksityishenkilön jäämistöstä. Jäämistöön kuului mm. asunto-osake, mikä myytiin vuonna 2024. Vuoden 2024 lopulla säätiölle tuli tietoon toinen yksityishenkilön testamentin 1/5 testamenttiosuus säätiölle. Kyseiseen kuolinpesään kuuluva asunto laitettiin myyntiin vuoden 2024 puolella.

Munuaissäätiöllä on Poliisihallituksen myöntämä toistaiseksi voimassa oleva rahakeräyslupa RA/2022/1357. Savo-Karjalan yritysverotoimisto on nimennyt säätiön vuosiksi 2023–2027 sellaiseksi säätiöksi, jolle tehdyn lahjoituksen (850€–50 000€) saa toinen yhteisö vähentää tulostaan verotuksessa.

SIOITUS- JA RHOITUSTOIMINTA

Työvaliokunta seurasi vuoden aikana aktiivisesti säätiön omaisuuden arvon kehitystä sekä arvioi omaisuuden kartuttamiseksi tarvittavia toimenpiteitä. Toimenpiteet raportoitiin hallitukselle. Omaisuuden arvo oli korkeimmillaan toukokuussa 2024 ja se oli silloin 1 967 331 euroa.

Säätiö ei tehnyt vuoden 2024 aikana muutoksia säätiön osakesalkkuun.

Osinkojen määrä vuonna 2024 oli 90 536,79 euroa.

Munuaissäätiö ei ole antanut vuoden 2024 aikana lainoja tai vakuuksia säätiön lähipiiriin kuuluville.

TALOUS

Tilinpäätös osoitti vuonna 2024 alijäämää 10 981,17 euroa (2023 ylijäämää 184 424,77 €, 2022 alijäämä 112 012,29 €, 2021 ylijäämä 162 094,90 €, 2020 ylijäämä 20 477,99 €, 2019 ylijäämä 68 758,05 €, 2018 alijäämä 15 476,98 €, 2017 ylijäämää 86 485,60 €, vuonna 2016 ylijäämää 4 305 €).

Taseen loppusumma vuonna 2024 oli 1 140 800,64 euroa (2023 oli 1 156 642,53 €, 2022 oli 971 473,15 €, 2021 oli 1 081 546,34 €, 2020 oli 930 774,29 €, 2018 oli 838 557,08 €, 2017 oli 858 147,71 €, vuonna 2016 oli 770 940 €).

RISKIEN HALLINTA

Säätiön hallitus ja työvaliokunta varautuvat säätiön toiminnan riskeihin toimintaympäristön aktiivisella seurannalla ja sijoitustoiminnan jatkuvalla arvioinnilla.

Merkittävin riski on sijoitustoiminnan epäonnistuminen ja omaisuuden arvon laskeminen. Sitä on pyritty hallitsemaan osakeostojen keskittämällä kotimaisiin arvo-osakkeisiin pitkäaikaisina sijoituksina. Erityistä huomiota kiinnitetään yritysten osingonmaksukykyyn. Yksittäisen yrityksen osakkeiden markkina-arvo salkussa on tarkoitus pitää enintään noin kymmenessä prosentissa. Vuonna 2024 säätiöllä oli ainoastaan Helsingin pörssissä noteerattavia osakkeita.

Säätiön yritystukijoiden ja lahjoittajien kiinnostuksen väheneminen edelleen on olennainen riski. Sitä voidaan hallita aktiivisella ja vaikuttavalla viestinnällä. Hyvä maine edistää säätiön mahdollisuutta saada piiriinsä päteviä asiantuntijoita ja toimielinten jäseniä sekä osaavaa henkilökuntaa. Yksityiset lahjoitukset ja testamentit suuntautuvat hyvämaineisille säätiöille. Säätiön tekeminen tunnetuksi sosiaalisen median, Elinehto-lehden ja verkkosivujen avulla jatkuu edelleen.

TULEVAA

Munuaissäätiön toimintaa on tarkoitus jatkaa nykyisessä muodossa ja laajuudessa myös tulevaisuudessa. Säätiö hyödyntää viestinnässään sosiaalista mediaa. Säätiö tekee aktiivista yhteistyötä toisten munuaistautialalla toimivien yhdistysten (Munuais- ja maksaliitto, Suomen Nefrologiyhdistys ja Suomen Munuaistautialan sairaanhoitohenkilöstö) kanssa. Säätiö tavoittelee hallittua vuosittaisen apurahasumman arvon kasvattamista, jonka vuoksi toimia omaisuuden kartuttamiseksi on suunniteltava ja tehtävä.

Munuaissäätiön myönnetyt apurahat ja palkinnot vuonna 2024 yhteensä 58 000 €

Apurahat UUMU ry:n Raimo Sydänmaan rahastosta

Arenius Ilona

Suun terveyden merkitys munuaissirrepotilaan ennusteessa.
3000 €

Helve Salla

Munuaisensiirtopotilaiden sydänkuolleisuus ja -sairastavuus 1990–2019.
4000 €

Sundqvist Henry

Tyypin 2 diabetesta sairastavien potilaiden kroonisen munuaisten vajaatoiminnan seulonta ja tunnistaminen, sekä yhteys terveyspalveluiden käyttöön perusterveydenhuollossa.
3000 €

Munuaissäätiön tavanomainen apuraha

Ahlmark Amanda

Munuaissiirteen viivästynyt käynnistyminen – esiintyvyys, patogeneesi ja vaikutus pitkäaikaisennusteeseen.
3000 €

Dulipati Vinaya

Pathogenetic mechanisms and diagnostics of aHUS.
3000 €

Jyrkilä Heini

Eteisvärinäpotilaan munuaissairastavuus – pääpaino antikoagulaatiohoidossa.
3000 €

Kinnunen Susanna

Munuaisensiirto- ja dialyysipotilaiden infektiot.
3000 €

Kokko Eeva

Primaarin aldosteronismin diagnostiikan ja hoitotulosten parantaminen.
3000 €

Kovala Marja

Membranoproliferatiivinen glomerulonefriitti – tyyppinen vaurio HUS-alueella vuosina 2006-2017.
3000 €

Semenova Maria

Geneettiset riskitekijät elinsiirroissa.
3000 €

Soikkeli Laura

lääkäiden infektiotutkimus.
3000 €

Visser Tomas

Autosomaalisen dominantin polykystisen munuaistaudin (ADPKD) kliininen ja geneettinen profiili: FinnGen tutkimus.
3000 €

Ylänen Antero

Anatomisten ja biokemiallisten löydösten merkitys primaarin aldosteronismin diagnostiikassa.
4000 €

Post doc -tutkijat**Adeshara Krishna**

Genetic regulation of protein glycation in type 1 diabetes.
3000 €

Lankinen Roosa

Nefrologin lähetteen optimaalinen ajankohta.
3000 €

Pohjonen Jussi

Suolisto ja munuaistaudit.
3000 €

Sylvi Calas -palkinto**Patrik Finne**

8000 €